dr hab. Marzena Kamińska
Dziedzina: sztuki
Dyscyplina: sztuki muzyczne
Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku
Wydział Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej,
Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu

Gdańsk, 20.09.2025r.

RECENZJA

dorobku artystycznego, naukowego, dydaktycznego i działalności organizacyjnej oraz dzieła artystycznego Pani **dr Anny Lipiec** w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Zleceniodawca recenzji

Sporządzenie recenzji podejmuję w związku z otrzymaniem wniosku ze strony Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, (uchwała Rady ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach z dn. 28.05.2025r.) w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne, wszczętego na wniosek dr Anny Lipiec (wniosek złożony w dn. 31.01.2025r.). Podstawę prawna stanowi Uchwała Senatu Akademii Muzycznej w Katowicach z dn. 11.06.2029, w sprawie określenia sposobu postępowania w sprawie o nadanie stopnia doktora habilitowanego (podstawa prawna: art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1571). Do wniosku została dołączona dokumentacja w formie elektronicznej i papierowej oraz płyta DVD z nagraniem dzieła artystycznego.

Dane o habilitantce

Pani dr Anna Lipiec jest absolwentką studiów magisterskich na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, specjalność rytmika Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (dyplom z wyróżnieniem otrzymała w roku 2001). Swoją wiedzę i umiejętności poszerzała w trakcie studiów z rytmiki realizując jednocześnie program trzyletnich zajęć fakultatywnych w zakresie: Muzyka w działaniach terapeutycznych. Dodatkowo w roku 2013 otrzymała certyfikat I stopnia z Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne (International Course Leader Sherborne Developemental Movement), nadany przez The International Sherbourne Co-operation.

Na podstawie rozprawy doktorskiej „Kolorystyka brzmieniowa jako element wyrazowy i formotwórczy w interpretacjach ruchowo-przestrzennych muzyki kompozytorów ekspresjonizmu", Rada Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Fryderyka Chopina w Warszawie nadała jej stopień doktora (2014r.).

Pani dr Anna Lipiec jest pracownikiem Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach od roku 2001 do chwili obecnej, prowadząc przedmioty na specjalności rytmika, edukacja muzyczna, a także zajęcia w ramach Muzycznej Akademii Seniora. Jest także zatrudniona w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. K. Szymanowskiego w Katowicach (od roku 2001 do chwili obecnej) w charakterze nauczyciela przedmiotów ogólno muzycznych, związanych ze specjalnością rytmika.

W latach 2003-2006 pracowała w SP 36 w Katowicach, prowadząc rytmikę w ramach projektu „Mus-e – źródło równowagi i tolerancji" Międzynarodowej Fundacji Yehudi Menuhina, a w latach 2004-2005 w Podstawowej Szkole Specjalnej nr 7 w Katowicach, gdzie była nauczycielem rytmiki w ramach projektu artystyczno-naukowego „Europa-integracja-sztuka".

W roku 2015 otrzymała tytuł nauczyciela dyplomowanego, a od roku 2021 jest także konsultantem Centrum Edukacji Artystycznej.

Habilitantka została odznaczona wieloma nagrodami: II miejsce na Międzynarodowym Konkursie interpretacji ruchowych w Remscheid (Niemcy, 2015), Nagroda Rektorska (2019, 2022), Brązowy Krzyż Zasługi dla Kultury Polskiej (2023), Brązowy Medal za długoletnią służbę (2017), Nagroda indywidualna Dyrektora CEA (2015), Nagroda Dyrektora ZPSM im. W. Kilara w Katowicach (2009, 2017, 2019, 2020, 2023, 2024).

Ocena Autoreferatu

Autoreferat zawiera omówienie osiągnięcia artystycznego *Wczesne kompozycje fortepianowe Emila Jaques-Dalcroze'a w interpretacjach ruchowo-przestrzennych – międzynarodowy projekt artystyczny „Emile Jaques-Dalcroze piano pieces and plastique animée"* oraz informacje o wykazywaniu się istotną aktywnością artystyczną, naukową i organizacyjną habilitantki.

Ocena dzieła artystycznego

Habilitantka wskazała jako osiągnięcie artystyczne dzieło zatytułowane *Wczesne kompozycje fortepianowe Emila Jaques-Dalcroze'a w interpretacjach ruchowo-przestrzennych – międzynarodowy projekt artystyczny „Emile Jaques-Dalcroze piano pieces and plastique animée"*.

Muzyka Emila Jaques-Dalcroze'a, choc komponował na przełomie XIX i XX wieku, jest nadal wciąż odkrywana i nagrywana. Jego kompozycje nie należą do łatwych w interpretowaniu ruchem. Sposób narracji muzycznej kompozytora jest niejednoznaczny i nieprzewidywalny. Jego styl neoromantyczny wprowadza duże zróżnicowanie w warstwie muzycznej pod względem zarówno akustycznym, jak i emocjonalnym. Stosowane przez kompozytora środki kompozytorskie, a przede wszystkim kulminacje – nie zawsze jasno i prosto są rozwiązywane. Habilitantka przytoczyła w autoreferacie trafny opis cech charakterystycznych muzyki Dalcroze'a: „Jego estetyka nawiązuje do szkoły francuskiej Saint-Saensa, Masseneta i Chabriera i wyróżnia się świeżością oraz spontanicznością ekspresji (…). Niekiedy zaciemnia to klarowność dyskursu, zwłaszcza pod względem formy i sekwencji harmonicznych, z których nieustanne i niekiedy zawiłe modulacje nie zawsze wydają się w pełni opanowane. Z drugiej strony jego praca nad rytmem jest znacznie bardziej przekonująca, pełna kontrastów, z częstymi zmianami metrum i rytmiczną zwinnością, która w połączeniu z hojnością jego melodycznego daru nadaje jego muzyce pełny smak"[1]. Po takim opisie można wywnioskować, że Habilitantka podjęła się trudnego wyzwania, aby ruchem ciała ludzkiego odzwierciedlić muzykę Emila Jaques-Dalcroze'a, który jest jednocześnie twórcą metody Rytmiki.

Program przedstawiony przez habilitantkę został pokazany w ramach międzynarodowej konferencji 4th International Conferenc of Dalcroze Studies w Katowicach w roku 2019, a wszystkie utwory były grane na żywo przez pianistę Adalberto Maria Rivę.

Pierwsza interpretacja ruchowa została przygotowana do kompozycji ***Arabesque* op. 44 nr 1.** Utwór jest zróżnicowany pod względem nastroju. Jest w szybkim tempie z częstym rubatem, ma charakter pogodny, finezyjny i skoczny. Kompozytor stosował modulacje i chromatykę. Metrum $\frac{3}{4}$. Budowa formalna utworu to ABA^1 + Coda.
Utwór został zakomponowany w ruchu na solistkę, która na niebiesko-zielonym tle, ubrana w wielobarwny kostium (body szaro-niebiesko-zielono-żółto-czerwone, legginsy czerwone,

[1] A. Lipiec, *Autoreferat* s. 24, [w:] J. Tchamkerten, *Emil Jaques-Dalcroze, Piano music,* Volume one, CD, Toccata Classic, 2019, s. 3.

rozcięta spódnica w kolorze szarym, we włosach wpięty biały kwiat) – zgrabnie i wdzięcznie odzwierciedlała lekkość i finezyjność muzyki Dalcroze'a. Z dużą lekkością i wysublimowaniem poruszała się skocznie po całej scenie, a we fragmentach spokojniejszych została usytuowana w centralnej jej części, gdzie zastosowano spokojniejsze ruchy peryferyjne, prowadzone na podłodze. Autorka interpretacji ruchowej wzbogaciła scenografię ledowymi taśmami, wiszącymi pionowo, które zapalały się i gasiły lub migały w różnych częściach utworu i chociaż nie zawsze było to uzasadnione narracją muzyczną, dodawało kolorytu interpretacji ruchowej muzyki. W opinii recenzenta – można było je wykorzystać jako element scenografii bardziej spójnie warstwą muzyczną, chociażby nawiązując do formy utworu, operując nim w większym stopniu – podobnie, jak w części ostatniej utworu – Codzie, gdzie solistka wprawiła kilka z nich w ruch.

Kolejne interpretacje ruchowe habilitantka przygotowała do utworów z cyklu ***Skitzzen* op. 10** (niem. szkice). Wybrała cztery spośród sześciu. Kompozycja ***Kobolde*** (niem. Chochliki, Duszki, Gobliny) jest skoczna, żartobliwa, akcentowana, w takcie $\frac{2}{4}$. Bazuje na pracy motywicznej, a warstwa rytmiczna zawiera drobne grupy rytmiczne (szesnastki, triole). W ruchu realizowana jest przez dwie wykonawczynie, ubrane w kostiumy w kolorze fioletowym w dwóch odcieniach – jaśniejszym i ciemniejszym (body, legginsy i spódnice z rozcięciami). Duet czytelnie ze sobą koresponduje, prowadząc interesujący i dowcipny dialog ruchowy, uzupełniając się nawzajem w przestrzeni sceny. Interpretacja miniatury *Kobolde* jest zgrabnie zakomponowana ruchowo, a jej istotą było oddanie w ruchu lekkości, skoczności i zwinności poszczególnych motywów muzycznych, dzięki czemu z warstwa muzyczna i ruchowa tworzą spójną całość.

Następna propozycja to utwór z cyklu ***Skitzzen* op. 10 *Träumerei*** (niem. Marzenie). Kompozycja *Träumerai* jest spokojna, pogodna, efemeryczna, w tempie umiarkowanie wolnym, ze zróżnicowana dynamiką i harmonia, w metrum $\frac{3}{4}$. Ma formę ABA^1 + Coda. Ruch zakomponowano tym razem dla czterech wykonawczyń ubranych w body z legginsami koloru morskiego i białe spódnice. Tworzą pary, poruszające się konsekwentnie równolegle względem siebie, bazując na kontakcie ze sobą. Oświetlenie tła w odcieniu niebieskim, koresponduje z kostiumami. Poszczególne osoby w parach realizują – jedna partię melodii, druga partię akompaniamentu. W części A ruch prowadzony był na podłodze, a w toku rozwoju narracji muzycznej, wraz z pojawieniem się części B – wykonawczynie przechodziły do pozycji stojących, nadal będąc ze sobą w ścisłej relacji, tworząc ciekawe obrazy ruchowe w przestrzeni. Powrót części A pociągnął za sobą ponowne sprowadzenie grupy na podłogę i zastosowanie rozwiązań przestrzenno-ruchowych z części A. Na przestrzeni całości – wykonawczynie tworzyły ciekawą kompozycję kształtów wizualnych.

Miniaturę ***Skitzzen* op. 10 *Schmeterlinge*** (niem. Motyle) habilitantka zakomponowała na solistkę, ubraną w błękitne body i połyskującą spódnicę w tym samym kolorze. Muzyka jest radosna, lekka, zwiewna, eteryczna, tempo umiarkowane, a dynamika piano. Wykonawczyni wdzięcznie, lekko i skocznie poruszała się po scenie, oddając charakter muzyki w ruchu. W tle wyświetlana była animacja multimedialna, bazująca na nagraniu ruchu solistki w negatywie, powielając jej postać jednokrotnie lub wielokrotnie. Animacja, jak pisze Habilitantka, miała podkreślić ulotność i eteryczność tytułowych motyli, które „pojawiają się i znikają w mgnieniu oka"[2]. Takie wyjaśnienie zastosowania animacji pomaga w zrozumieniu wyrazu artystycznego interpretacji ruchowej.

Kolejną pozycja, to interpretacja ruchowa utworu ***Skitzzen op. 10 Stänchen*** (niem. Serenada). Kompozycja jest utrzymana w umiarkowanym tempie, w molowej tonacji, zastosowane są rytmy synkopowane i uzupełniające, które dopełniają główną linię

[2] A. Lipiec, Autoreferat, s. 29.

melodyczną. Ma formę ABA^1. Struktura formalna miniatury została uwzględniona w interpretacji ruchowej, którą wykonują 4 osoby, ubrane w morskie body i legginsy oraz spodniczki; jedna z wykonawczyń (interpretująca główną linię melodyczną) – ma spódniczkę dłuższą, ciemnozieloną, natomiast pozostałe osoby (realizujące partię akompaniamentu) – mają spódniczki krótkie, na wzór paczek baletowych, koloru błękitnego. Koncepcja interpretacji ruchowej bazuje na żartobliwej konwencji kabaretowej. Wykonawczynie z humorem wykonują poszczególne sekwencje ruchowe, w sposób imitujący dowcipne opowiadanie historii, w której ruch wzbogacony jest mimiką twarzy, podkreślając żartobliwy charakter muzyki. Widoczna jest spójność warstwy ruchowej z warstwą muzyczną.

***Aria* op. 46 nr 3** w ruchu została zrealizowana w bardzo ciekawy sposób. Kompozycja ma charakter spokojny, a zarazem ekspresyjny, budowę ABA^1 + Coda. Przepięknie prowadzony temat muzyczny w częściach A i A^1, nawiązuje do kultowego dzieła Clauda Debyssy'ego „Światło księżyca". W części B zwiększa się dynamika i ekspresja muzyczna, charakter jest niespokojny, dramatyczny, dzięki zastosowaniu szerszej faktury. Zachodzi domniemanie, że Habilitantka zainspirowała się tytułem i programowością kompozycji Debussy'ego, stosując w interpretacji ruchowej wizualizację, kojarzącą się z planetą. Dwie wykonawczynie, ubrane w długie i szerokie sukienki w kolorze błękitno–szarym interpretują ruchem muzykę w sposób płynny i plastyczny. Widoczna jest tu dobra technika, wyrazista ekspresja ruchu oraz dojrzałość emocjonalna wykonawczyń. Poruszają się one swobodnie, w przestrzeni całej sceny, wykonując trudne technicznie sekwencje ruchowe na różnych poziomach. Całość obrazu dopełnia wizualizacja, w której zastosowano świetlne kule w kolorze niebieskim, wyświetlane na ekranie. Kule poruszają się ponad postaciami i pomiędzy nimi, przypominając krążące w przestrzeni planety. Niekiedy odnosi się wrażenie, że wykonawczynie poruszają kulami. Obraz wizualny w połączeniu z ruchem wykonawczyń tworzy pewnego rodzaju interesującą grę świetlną.

Ostatnia pozycja programu, to interpretacja ruchowa utworu ***Capriccio Apassionato* op. 46 nr 2.** Utwór jest zróżnicowany pod względem melodyki, harmonii, dynamiki, faktury, ma również zmienne metrum. Jego charakter jest zróżnicowany, porywisty, namiętny, wirtuozowski. Kompozytor zastosował liczne modulacje i przejścia chromatyczne w melodyce. Budowa formalna utworu – to ABA^1 + Coda.

Interpretacje ruchowa przeznaczona jest dla sześciu wykonawczyń, podzielonych na dwie grupy, podkreślone ubiorem. Grupa pierwsza – ubrana jest w czarne body i granatowe spódnice, a grupa druga – w czarne body i czarne spódnice. W części A w odcinku a – muzyka jest dynamiczna, porywista i pełna dramatyzmu, i w taki sposób w ruchu interpretują ja wykonawczynie, poruszając się równolegle w dwóch kołach współśrodkowych, stosując liczne skoki, przeskoki i wyskoki. W odcinku b – nieco spokojniejszym, ruch zakomponowany jest w parach (jedna osoba stoi za drugą), ustawionych po linii trójkąta względem siebie. Wykonawczynie interpretują muzykę w sposób statyczny, prowadząc ruch głównie ramion i korpusu, zamieniając się ze sobą miejscami. W toku narracji muzycznej – pary rozchodzą się, następnie przeczesują między sobą, by w kulminacji stworzyć układ liniowy, który doprowadza do odcinka a^1. Pod koniec tej części wykonawczynie znikają ze sceny. Pojawia się część B, w której muzyka jest odmienna – spokojna, liryczna. W ruchu realizowana jest przez pojedyncze osoby z zespołu, które wykonują solo jedną frazę, a każda kolejna wykonawczyni kontynuuje ruch poprzedniej. Przemieszczają się one spokojnie po liniach falistych z prawej strony sceny do lewej, a następnie z lewej do prawej. Gdy ekspresja muzyki wzrasta w ruchu wykonawczyń pojawia się większa dynamika poprzez pokonywanie większych odległości i wprowadzenie obrotów, skoków, przeskoków. W kulminacji tej części na chwilę pojawia się cały zespół, po czym znika, a następnie kolejno na scenę wchodzą pojedyncze wykonawczynie, pozostając na niej, aby powrócić do realizacji części A w pełnym składzie. Budowa formalna utworu *Capriccio Apassionato* op. 46 nr 2 została

także uwzględniona w doborze kolorystyki tła: w części A – zastosowano energiczny kolor czerwony oraz połączenie czerwonego i wyrazistego niebieskiego, natomiast w części B kolor tła jest ciemniejszy, bardziej stonowany w odcieniu szaro-niebieskim.

Idea realizacji wspólnego projektu artystycznego *Wczesne kompozycje fortepianowe Emila Jaques-Dalcroze'a w interpretacjach ruchowo-przestrzennych – międzynarodowy projekt artystyczny „Emile Jaques-Dalcroze piano pieces and plastique animée"* autorstwa dr Anny Lipiec – interpretacje ruchowe oraz Adalberto Maria Rivy – fortepian jest interesująca, unikatowa i bardzo cenna. Niewątpliwie ma duże znaczenie dla rozwoju metody rytmiki w Polsce. Podjęcie się przez habilitantkę przygotowania programu opartego wyłącznie na utworach fortepianowych Emila Jaques-Dalcroze'a było niełatwym zadaniem i wskazuje na dużą wnikliwość i kreatywność w poszukiwaniu zróżnicowanych środków ruchowych w realizacji poszczególnych interpretacji ruchowych muzyki.

Zaprezentowane dzieło artystyczne oceniam jako oryginalne, wartościowe i zrealizowane w sposób ciekawy pod względem artystycznym. Oceniam je pozytywnie.

Wykazywanie się istotną aktywnością realizowaną w więcej niż w jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Ocena działalności artystycznej

Pani dr Anna Lipiec jest bardzo aktywna w obszarze działalności artystycznej. W swoim dorobku artystycznym posiada 54 interpretacje ruchowe utworów muzycznych (Habilitantka podała liczbę 61- włączając pozycje wskazane jako dzieło artystyczne w postępowaniu habilitacyjnym). Interpretacje ruchowe realizowane były z różnymi składami wykonawczymi, jak: studenci Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (15), uczennice rytmiki ZPSM im. W. Kilara w Katowicach (21), uczennice kilku szkół muzycznych II st. (5 pozycji powstało w ramach Przeglądów Zespołów Rytmiki Szkół Muzycznych regionu Śląskiego i Opolskiego) oraz ze studentami z Niemiec (Staatliche Hochschule fur Musik w Trossingen) oraz studentami i pedagogami z Dalcroze Society of Taiwan, w ramach międzynarodowych projektów artystycznych (15). Była także wykonawcą interpretacji ruchowych autorstwa innych osób (6). Interpretacje ruchowe autorstwa dr Anny Lipiec zostały wykonane na 71 koncertach, z czego 36 – odbyło się po uzyskaniu stopnia doktora. Koncerty miały miejsce w ramach wydarzeń artystycznych w Polsce (20) i za granicą (16) w latach 2015-2024. Najważniejsze z nich, to:

- wydarzenia w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach, jak: Międzynarodowe Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a, Polsko-Tajwańskie Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a, 4th International Conference of Dalcroze Studies, XXV Międzynarodowe Sympozjum Kodal'yowskie, koncert Jubileuszowy z okazji 95 urodzin prof. Leona Markiewicza, Międzynarodowa Konferencja Naukowa i Międzynarodowe Kursy Mistrzowskie Oddech-Muzyka KOD edukacji muzycznej: Kodaly-Orff-Dalcroze;
- wydarzenia w Polsce, jak: III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Rytmika w kształceniu muzyków, tancerzy, aktorów i w rehabilitacji" w Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów, koncert w Oddziale Teatralno-Filmowym w Muzeum Historii w Katowicach, Międzynarodowe Seminarium Rytmiki w Poznaniu;
- inne wydarzenia zagraniczne, jak: Międzynarodowy Konkurs Interpretacji w ramach Międzynarodowego Festiwalu Rytmiki w Remscheid (Niemcy), 3rd International Conference of Dalcroze Studies w Quebeck (Kanada), Rhythm for Future w Trosingen (Niemcy), 6th International Conference of Dalcroze Studies w Pitsburghu (USA).

Na uwagę zasługuje współpraca Habilitantki z innymi artystami; w ramach działalności w teatrze Rytmu *Katalog* była współautorką (wraz z prof. dr hab. Anettą Pasternak, mgr Igą Eckert, mgr Anną Januszewską) spektaklu ruchowo-instrumentalnego „A piece for voice, clarinet, percussion and dancing actors" (w spektaklu wziął udział amerykański pianista Michael Joviala). Opracowała także ruch sceniczny do opery Czarodziejski Flet W. A. Mozarta, wystawionej w Akademii Muzycznej w Katowicach oraz Operze Śląskiej w Bytomiu.

Repertuar wykazanych interpretacji ruchowych muzyki jest szeroki i zróżnicowany pod względem stylistyki muzycznej. Obejmuje utwory takie, jak: L. Aurbach – *10 Dreams* op.10, 24 *Preludes for Violin and Piano* op. 46 (2), *24 Preludes* op.41 (1), G. Bacewicz – *Taniec polski*, G. Bizet – Preludium z I suity orkiestrowej, A. Borodin – *Serenada alla espaniola,* B. Britten- *Six Metamorphoses after Ovid for solo oboe*, J. Cage – *Living room music: Story oraz Music fro Prepared Piano* (3 części), F. Chopin – Preludia (3), E. Jaques-Dalcroze *-13 petites variations sur „La Suisse est belle"* oraz utwory wskazane jako dzieło habilitacyjne, C. Debussy – *Claire de Lune,* K. Flisiak – *Nuances* nr 1, W Kilar – *Krzesany* i *Preludium*, Ch. Koechin – *Nokturn i Final, A.* Lasoń – *Muzyka kameralna,* A Lipiec – *Etiuda rytmiczna,* W. Lutosławski – *Bukoliki* (2) i *Mała suita (*2 części), A. Panufnik – *Concertino for timpani, Percussion and Strings* (3 części) oraz *String Quartet* nr 3 (4 części), A. Part – *Für Alina*, M. Pomianowska – *Passing,* S. Prokofiew – *Wizje ulotne* (2), S. Rachmaninow – *Wariacje nt. Corellego* op. 42 (5 części) oraz *Italian Polka*, A. Rubinstein – *Melodia F-dur,* A. Tansman – *Wariacje nt. Frescobaldiego, H. Vieuxtemps – Capriccio for Solo Viola op. 55.*

Dokonania artystyczne dr Anny Lipiec stanowią twórczy wkład w rozwój dziedziny rytmiki. Ten obszar jej działalności oceniam bardzo pozytywnie.

Ocena działalności naukowej

W obszarze działalności naukowej dr Anna Lipiec wygłosiła 19 referatów (8 w ramach polskich imprez i 11 w ramach zagranicznych) oraz 2 wykłady na rozmaitych konferencjach naukowych i seminariach. Tematyka wystąpień poświęcona była takim zagadnieniom, jak: artystyczny aspekt rytmiki (np. tworzenie interpretacji ruchowych muzyki, plastyka ruchu, interpretacja piosenki), rozwój potencjału twórczego i wrażliwości emocjonalnej w działaniach pedagogicznych, elementy metody Weroniki Sherbourne w pracy z dziećmi, spektakle muzyczne dla dzieci, historyczny aspekt rozwoju metody Emila Jaques-Dalcroze'a w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska katowickiego.

Wydarzenia, na których Habilitantka występowała w charakterze prelegenta odbywały się w uczelniach wyższych w Polsce (Katowice, Poznań, Gdańsk, Łódź, Lublin) oraz innych instytucjach, jak Biblioteka Śląska w Katowicach czy Fundacja Elementarz w Katowicach.

Wśród imprez artystyczno-naukowych w Polsce, najważniejsze, to m. in.:

- Międzynarodowe Triennale Choreografii Muzyki w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu (2017),
- Polsko-Tajwańskie Seminarium metody Emila Jaques-Dalcroze'a w Akademii Muzycznej w Katowicach (2017),
- 4th International Conference of Dalcroze Studies w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (2019, wystawa posterowa),
- II, III i IV Międzynarodowa Konferencja nt. „Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji" w Akademii Muzycznej w Łodzi (2018, 2022),
- III Ogólnopolska Konferencja Artystyczno-Naukowa nt. Pedagogiczne, Artystyczne i Terapeutyczne aspekty metody Emila Jaques-Dalcroze'a w Akademii Muzycznej w Gdańsku (2021),

- II Ogólnopolska Konferencja Muzyka-Edukacja-Wychowanie na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu (2023),

Spośród wydarzeń odbywających się za granicznych, najważniejsze to:

- 3rd International Conference of Dalcroze Studies w Quebeck-City (Kanada, 2017),
- współpraca z Agnieszką Kus w Staatliche Hochschule fur Musik w Trossingen (2021),
- 5th International Conference of Dalcroze Studies (2021 – online),
- 6th International Conference of Dalcroze Studies w Pitsburghu (USA, 2023).

Pani dr Anna Lipiec ma w swoim dorobku 8 publikacji, w tym 4 przed uzyskaniem stopnia doktora i 4 po uzyskaniu stopnia doktora. Tematyka poruszana w publikacjach jest następująca:

- Drezno, Międzynarodowe Warsztaty Rytmiki Dalcroze-2002, zajęcia muzyczno-ruchowe w edukacji wczesnoszkolnej, metoda rytmiki w nauczaniu zintegrowanym, wielokulturowy projekt pedagogiczny Yehudi Menuhina (przed uzyskaniem stopnia doktora),
- rozwijanie potencjału twórczego i wrażliwości emocjonalnej poprzez poprzez wyrażanie muzyki ruchem w rytmice, autorski projekt wykorzystania metody rytmiki i metody Weroniki Sherbourne w żłobku (współautorstwo z prof. dr hab. Anettą Pasternak), artystyczny wymiar rytmiki Emila Jaques-Dalcroze'a, 30-lecie istnienia specjalności rytmiki w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (po uzyskaniu stopnia doktora).

Na podkreślenie zasługuje projekt naukowo-pedagogiczny *KOD Edukacji Muzycznej – Kodaly-Orff-Dalcroze,* którego Habilitantka jest autorką, koordynatorką oraz redaktorem naczelnym czasopisma (w roku 2023 ukazał się pierwszy numer w wersji online).

Dorobek w obszarze naukowym dr Anny Lipiec jest duży. Oceniam go pozytywnie.

Ocena działalności dydaktycznej

Działalność dydaktyczna Pani dr Anny Lipiec dotyczy działań artystycznych i pedagogicznych realizowanych pod jej kierunkiem. W taki sposób powstały 103 interpretacje ruchowe (w tym 82 po uzyskaniu stopnia doktora), które zostały pokazane na 38 koncertach na wydarzeniach artystyczno-naukowych. Zespołami wykonawczymi byli: studenci Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach oraz uczennice rytmiki Zespołu Szkół Muzycznych w Katowicach. Od momentu uzyskania stopnia doktora, sprawuje opiekę nad dyplomami artystycznymi studentów studiów licencjackich, w ramach których powstają spektakle muzyczne (kierownictwo nad 9 spektaklami), a także była promotorem (10) i recenzentem (12) prac licencjackich i magisterskich.

Habilitantka prowadzi ożywioną działalność w zakresie prowadzenie warsztatów i kursów mistrzowskich. W swoim dorobku ma prowadzenie 23 warsztatów, które odbywały się w ramach wydarzeń regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Były to m. in.:

- warsztaty dla uczennic szkół muzycznych II st. w ramach Przeglądów wydziałów rytmiki (2016, 2019, 2021, 2022),
- warsztaty w ramach 50-lecia istnienia wydziału rytmiki – w PSM II st. w Katowicach (2017),
- warsztaty w ramach Polsko-Tajwańskiego seminarium metody Emila Jaques-Dalcroze'a, dni otwarte uczelni (2017, 2018, 2019, 2022, 2023, 2024); Muzyczna Akademia Seniora (2017, 2018, 2020, 2024); Międzynarodowy projekt Emil Jaques-Dalcroze *Piano Pieces and plastique animée* wspólnie z pianistą Adalberto Rivą w ramach 4th International Conference of Dalcroze Studies (2019); Międzynarodowe Warsztaty Mistrzowskie Oddech-Muzyka, KOD Edukacji Muzycznej (2024) – wydarzenia miały miejsce w Akademii Muzycznej w Katowicach,
- warsztaty w ramach programu Erasmus+ w Staatlische Hohschule fur Musik w Trossingen (Niemcy, 2021),

- warsztaty w ramach 6th International Conference of Dalcroze Studies w Pitsburghu (USA, 2023),
- Międzyuczelniane warsztaty rytmiki w Akademii Muzycznej w Poznaniu (2024).

Pani dr Anna Lipiec prowadziła także lekcje pokazowe z uczennicami w ramach Międzynarodowego Seminarium Metody Rytmiki (2015), podczas Polsko-Tajwańskiego Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a (2017) oraz w trakcie wizyty Johna Habrona – kierownika Music Education w Royal Northern College of Music w Manchester (2017) – w PSM im. K. Szymanowskiego i OSM w Katowicach oraz ze studentami Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (2017).

Kolejnym obszarem aktywności Habilitantki jest współpraca z Centrum Edukacji Muzycznej w zakresie której prowadziła spotkania metodyczne dla nauczycieli szkół muzycznych i baletowych regionu śląskiego (2017, 2018, 2019, 2023, 2024), spotkania metodyczne dotyczące przesłuchań CEA w Katowicach (2019) i Gdyni (2019). Była członkiem jury na Przeglądach Wydziałów Rytmiki szkół muzycznych II st. regionu śląskiego w Katowicach (2016, 2018) oraz członkiem komisji w przesłuchaniach CEA uczennic rytmiki z improwizacji fortepianowej w Bydgoszczy (2019). Brała także udział w charakterze obserwatora w egzaminach dyplomowych uczennic rytmiki szkół muzycznych II st. w Bielsku-Białej (2022), Zabrzu (2023), Wrocławiu (2023) i Częstochowie (2024).

Działalność w obszarze dydaktycznym dr Anny Lipiec oceniam pozytywnie.

Ocena działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej

Pani dr Anna Lipiec jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń artystyczno-naukowych, realizowanych na rzecz Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach. Były to: jak koncerty (22) oraz konferencje artystyczno-naukowe, warsztaty czy seminaria (8),

Najważniejsze wydarzenia, to:

- Międzynarodowe Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a – Solfeż (2015),
- Polsko-Tajwańskie Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a oraz Koncert interpretacji ruchowych muzyki (2017),
- 4th International Conference of Dalcroze Studies (2019) – funkcja vice-przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego oraz współorganizator wielu koncertów oraz wystawy posterowej podczas imprezy,
- Międzynarodowe Kursy Mistrzowskie Oddech-Muzyka. KOD Kodaly-Orff-Dalcroze (2024),
- Dni otwarte na uczelni (2022, 2023, 2024),
- Koncerty interpretacji ruchowych i improwizacji fortepianowej,
- Dyplomowe koncerty, spektakle i przedstawienia teatralne (2014-2024).

Dodatkowo Pani dr Anna Lipiec pełniła funkcję Rzecznika dyscyplinarnego ds. studentów oraz doktorantów (kadencja 2021-2024).

W zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności Habilitantka brała udział w licznych formach doskonalenia zawodowego (aż 59 różnych form). Wiele z nich, to wydarzenia regionalne lub ogólnopolskie. Największe znaczenie mają te, o zasięgu międzynarodowym, jak:

- Międzynarodowy Festiwal Rytmiki Remscheid, Niemcy (2015),
- Międzynarodowe Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a – Solfeż, ZPSM w Katowicach (2015),
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji,* Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (2016),

- Międzynarodowe Triennale Choreografii Muzyki, Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu (2017),
- Polsko-Tajwańskie Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze'a, Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach (2017),
- 3rd International Conference of Dalcroze Studies, Université Laval Quebec/Kanada, (2017),
- 4th International Conference of Dalcroze Studies, Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach (2019),
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Teoria i praktyka w edukacji estetycznej. Wyzwania-Perspektywy-Egzemplifikacje,* Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2021),
- 5th International Conference of Dalcroze Studies, online (2021),
- IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji,* Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (2022),
- Międzynarodowe Warsztaty Mistrzowskie, *Sztuka i Edukacja – współczesne formy działań w ramach metody rytmiki w perspektywie europejskiej*, Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach (2023),
- 6th International Conference of Dalcroze Studies, Carnegie Mellon University Pitsburgh, USA (2023),
- Międzynarodowe Warsztaty Mistrzowskie *Oddech-Muzyka, KOD Edukacji Muzycznej*, Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego w Katowicach, (2024),

Dorobek w obszarze naukowym dr Anny Lipiec jest imponujący i oceniam go bardzo pozytywnie.

Oceniając działalność artystyczną, dydaktyczną, naukową i organizacyjną Pani dr Anny Lipiec można wywnioskować, że jest to osoba bardzo aktywna zawodowo, ambitna i ma duże zdolności organizacyjne. Angażuje się w wiele projektów artystyczno-naukowo-dydaktycznych, popularyzujących muzykę i sztukę. Posiada duże doświadczenie w kształceniu adeptów sztuki muzycznej w zakresie rytmiki, a swoje kompetencje artystyczne i pedagogiczne w sposób profesjonalny przekazuje studentom.

Konkluzja

Pani dr Anna Lipiec jest osobą bardzo kreatywną i aktywną na wielu płaszczyznach. Habilitantka posiada sukcesy na polu artystycznym, dydaktycznym oraz organizacyjnym. Jej osoba przyczynia się do propagowania i podnoszenia kultury muzycznej.

Przedstawiony do oceny dorobek oraz osiągnięcie artystyczne w postaci zarejestrowanych na płycie DVD interpretacji ruchowych muzyki pt. *Wczesne kompozycje fortepianowe Emila Jaques-Dalcroze'a w interpretacjach ruchowo-przestrzennych – międzynarodowy projekt artystyczny „Emile Jaques-Dalcroze piano pieces and plastique animée"* stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne.

Niniejszym stwierdzam, że dorobek Pani dr Anny Lipiec spełnia wymagania art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1571). Całość oceniam pozytywnie i popieram wniosek o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Marzena Kamińska